

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA PAR KOPIENAS CENTRIEM

Laika periodā no 12. jūnija līdz 30. jūnijam iedzīvotāji varēja izteikt viedokli par to, kādiem būtu jābūt kopienu centriem Rīgā. Aptaujā piedalījās 185 respondenti, no kuriem anketas tīmekļvietnē iesaisties.riga.lv aizpildīja 112 respondenti un 73 anketas tika aizpildītas rakstiski. Izsakot savu viedokli aptaujas dalībniekiem visos jautājumos, bija iespēja norādīt vairākus atbilžu variantus, no piedāvātajiem, kā arī, atsevišķos jautājumos izvēlēties sniegt savu atbilžu variantu.

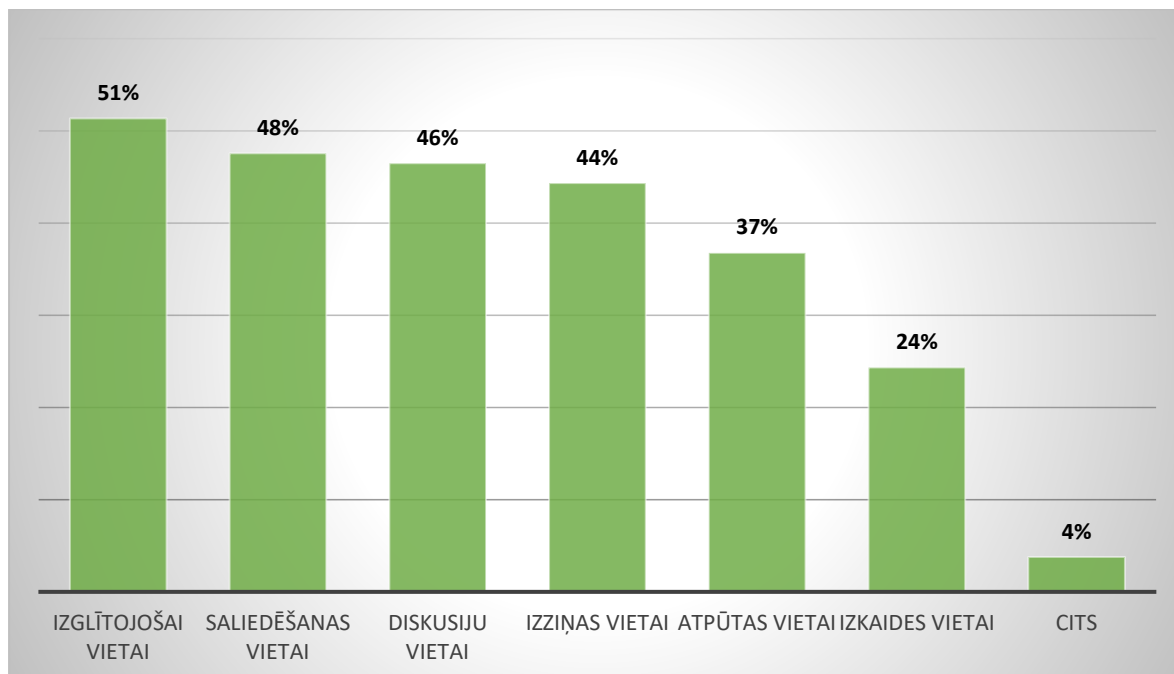
Kopienas centrs ir iekļaujoša, daudzveidīgi izmantojama un atvērta vieta ikvienam apkaimes un kopienas iedzīvotājam. Kopienas centrs ir vieta, kur satikties visdažādākajiem iedzīvotājiem, lai kopīgi pavadītu brīvo laiku, pārrunātu sev aktuālus jautājumus, saņemtu un sniegtu atbalstu, kā arī sadarbojoties ar citiem, radītu, darītu un mācītos.

Iedzīvotāji bija aicināti dalīties savās domās par to, kādas iespējas, viņuprāt, būtu vissvarīgāk nodrošināt šādos centros, kā tajos vajadzētu organizēt darbu un kas būtu svarīgi, lai centra apmeklējums būtu patīkams.

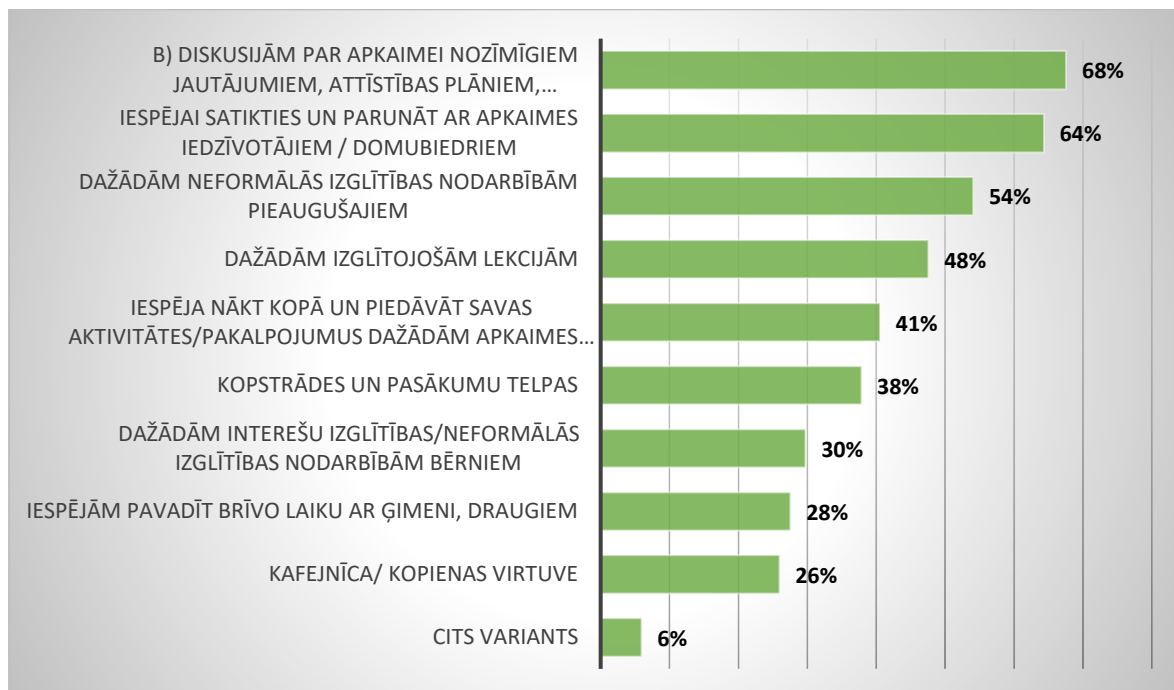
Iegūtās atbildes tiks izmantotas, lai līdz gada beigām izstrādātu Rīgas kopienu centru koncepciju.

APTAUJAS REZULTĀTU APKOPOJUMS

1. Kopienas centram, Jūsprāt, galvenokārt, jābūt:

2. Kādām iespējām, Jūsprāt, jābūt nodrošinātām kopienas centrā?

Ja uz iepriekšējo jautājumu atzīmējāt atbildi (cits), lūdzam ierakstīt Jūsu variantu

Pašapkalpošanās vienkārša virtuve - kā iespēja, kas nodrošina un papildina visas pārējās piedāvātās iespējas. - Ja cilvēki sanāk uz lekcijām, sapulcēm, pulciņiem, semināriem utt., tad ir ērti, ja ir iespēja uzvārīt tēju, kafiju, sagriezt klinģeri, iznest ārā grilu, sagriezt gaļu, nomazgāt traukus.

12 šāda veida priekšlikumi

Tīklošanās vieta (tīklošanās caur jēgpilnām aktivitātēm) - telpa ar datoriem un interneta pieslēgumu tiem, kam nav mājās

5 šāda veida priekšlikumi

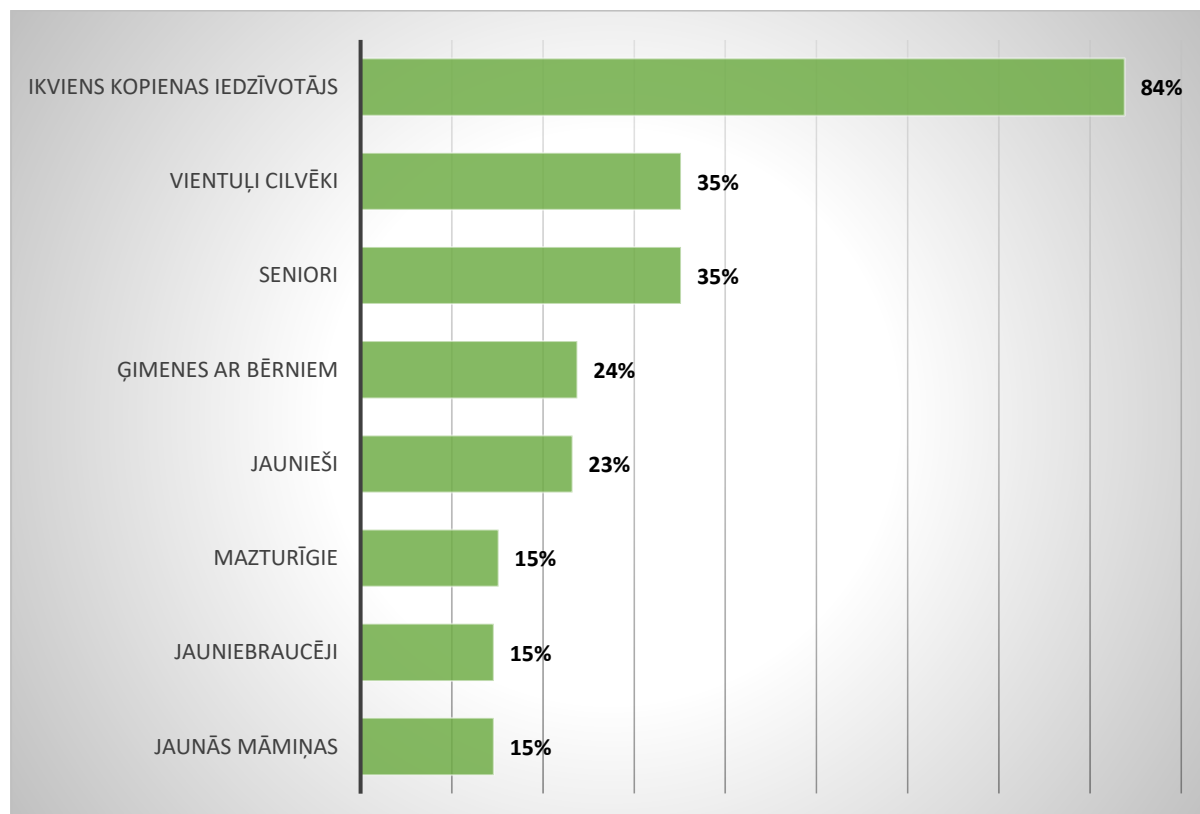
Neliela ūdens krātuve

Iespējai rādīt un baudīt kultūru visplašākajā nozīmē- bibliotēkas, koprades telpas, mākslas telpas, brīvpieejas internets, pašdarbības kolektīvu telpas - lai šeit pievelkas dažādi cilvēki ar dažādām interesēm

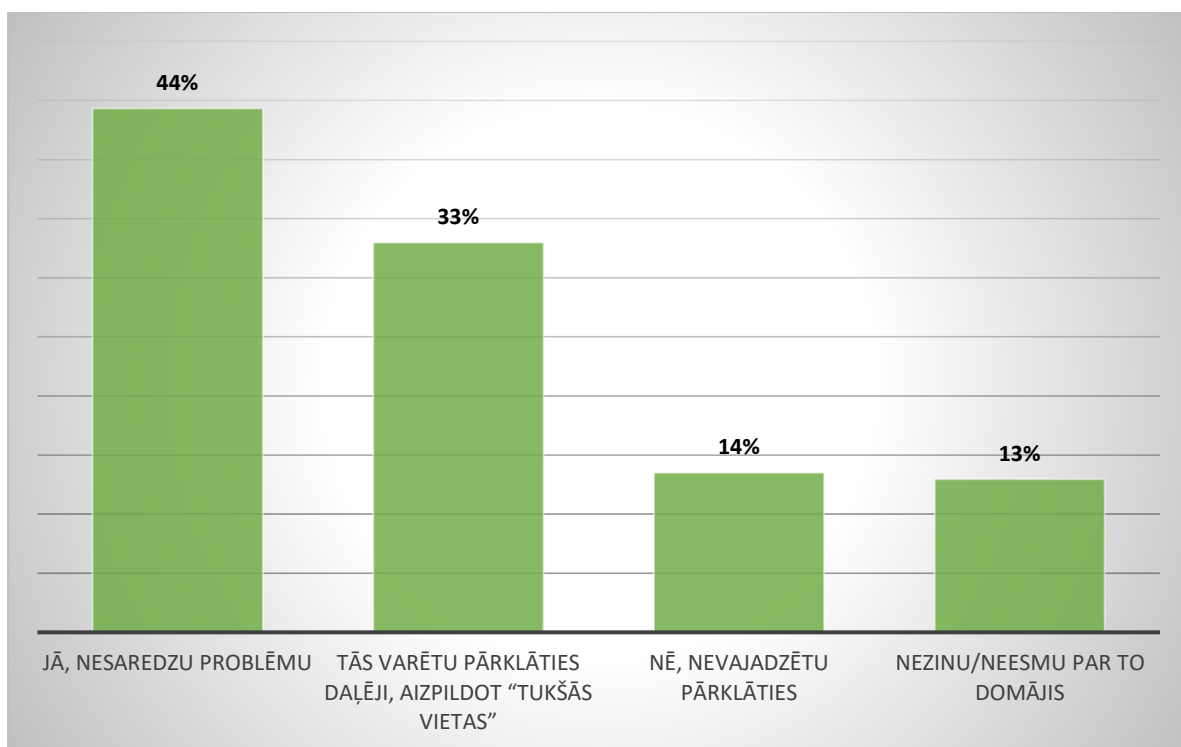
3 šāda veida priekšlikumi

Vasaras terase

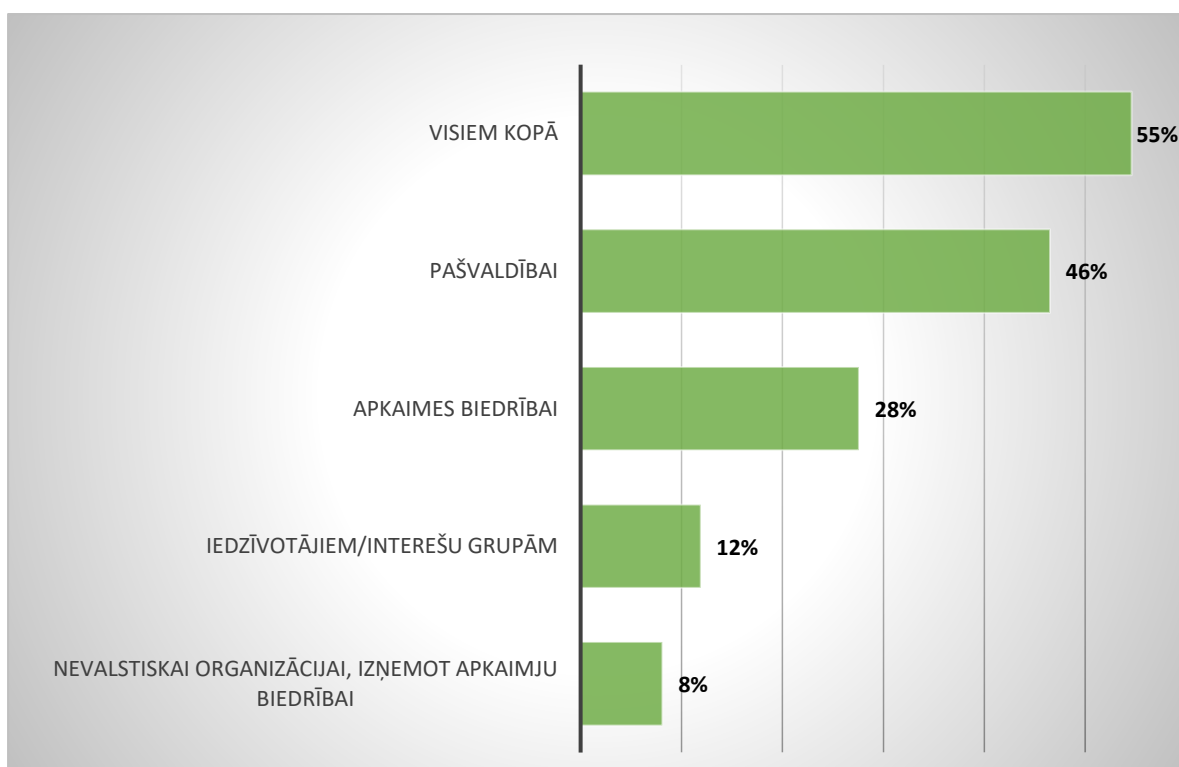
3. Kādām, Jūsaprāt, vajadzētu būt kopienas centra mērķa grupām?

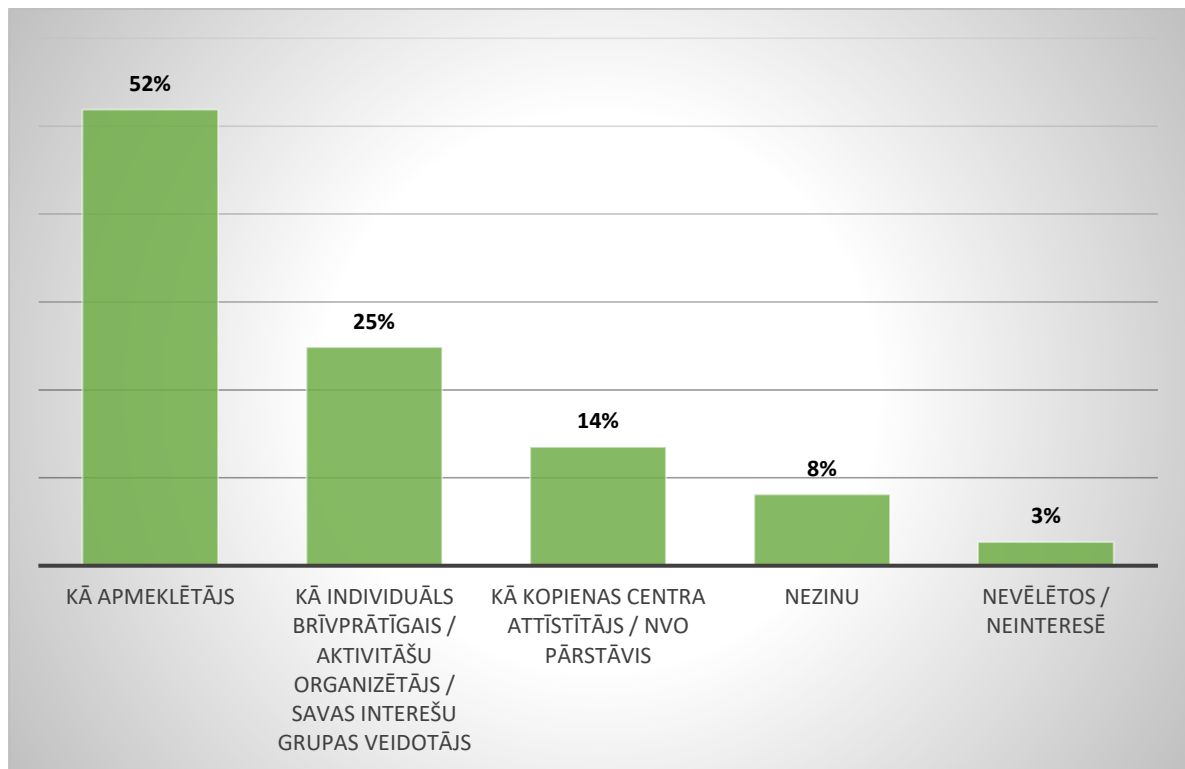
4. Vai, Jūsaprāt, kopienas centra funkcijas varētu pārklāties ar apkaimē esošu bērnu un jauniešu centru, kultūras iestāžu un citu pašvaldības iestāžu darbību?

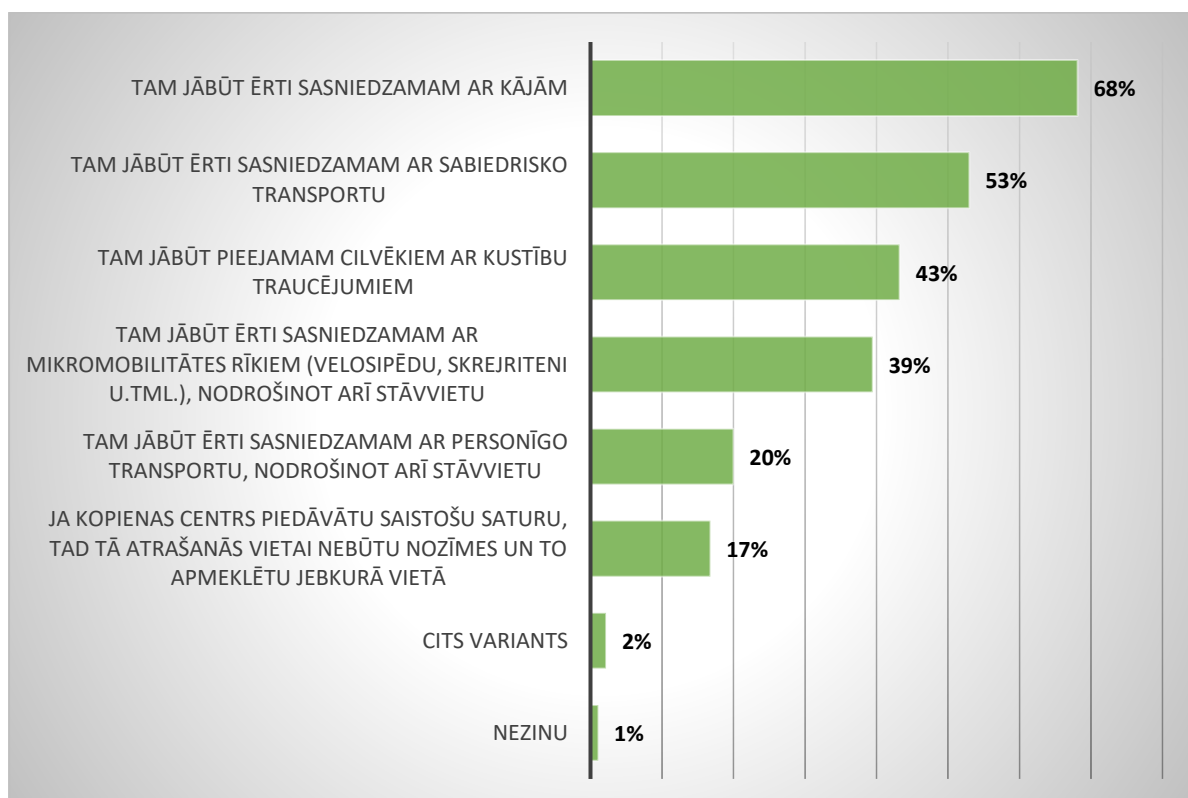
5. Kam būtu jānodrošina kopienas centru darbība?

6. Kādā statusā Jūs vēlētos/apsvērtu iespēju darboties kopienas centrā?

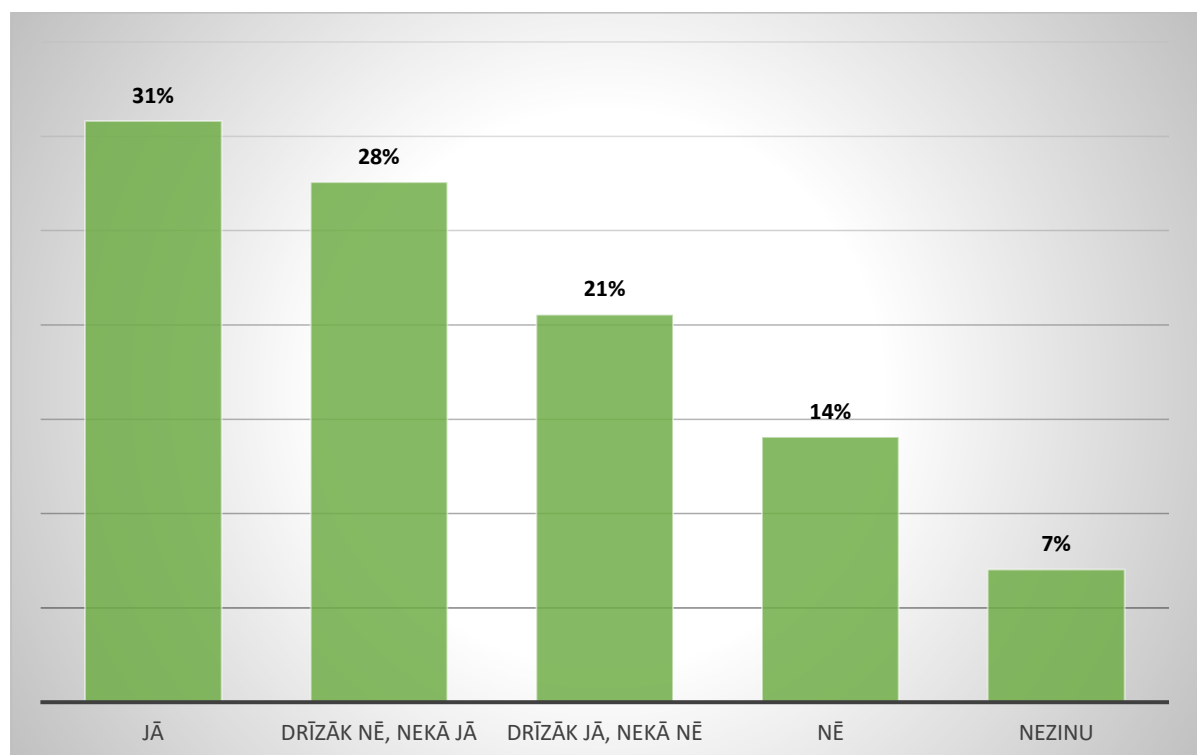
7. Kādi būtu priekšnosacījumi kopienas centra atrašanās vietai, lai Jūs to apmeklētu?

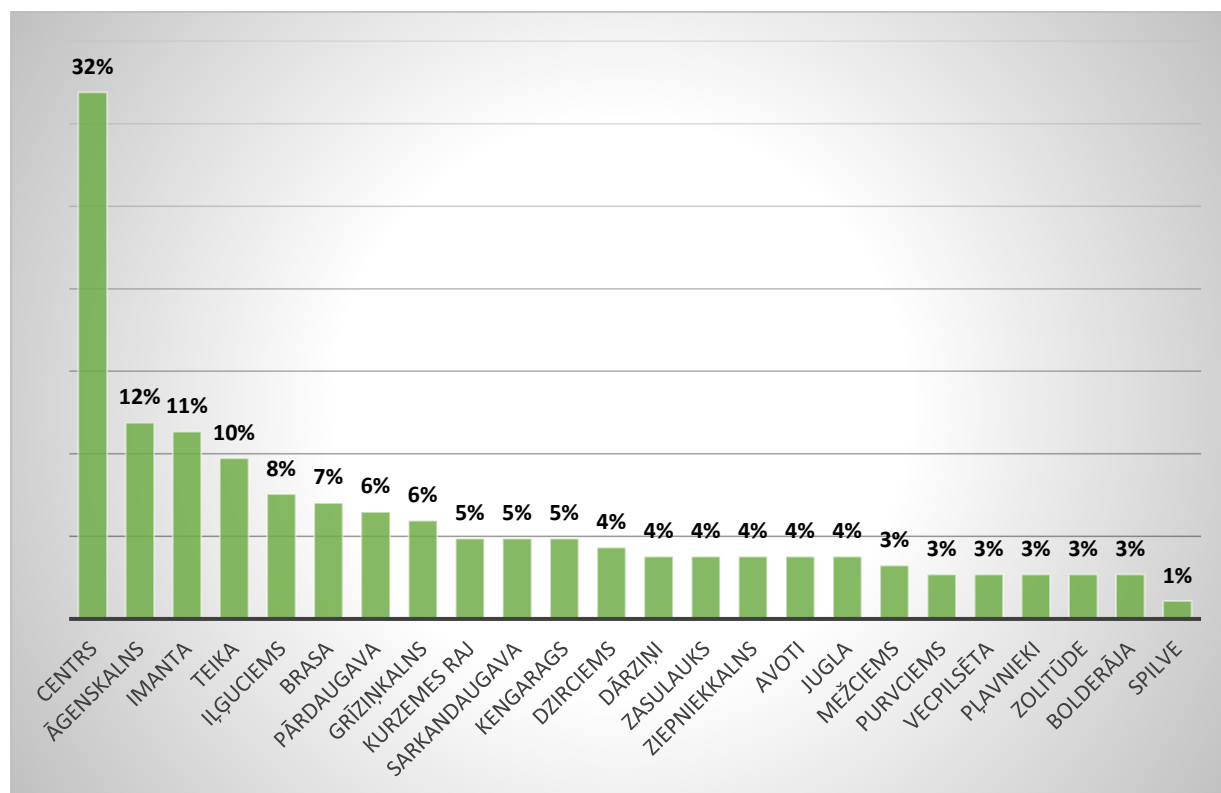
7.1. Ja uz iepriekšējo jautājumu atzīmējat atbildi (cits), lūdzam ierakstīt Jūsu variantu

Tam jāatbilst vides pieejamības principiem/universālajam dizainam.
Ja ne visu laiku, tad uz dažādiem pasākumiem jāļauj apmeklēt ar mājdzīvnieku.
Problēma vairāk ir nevis sasniedzamība, bet centra labiekārtojums - lai cilvēkiem gribas uz turieni doties
Ar sabiedrisko transportu, ja vien tas nav tālāk par divām - max 3 pieturām - proti, jaunākiem cilvēkiem tas būtu viegli pieejams ejot kājām, bet pensionāriem tāds ceļš arī grūti mērojams un vieglāk piekļūstams ar sabiedrisko. Tālāk par norādīto attālumu - nav interesanti vispār, ja vēlas tik tiešām veidot kopienu garu.
Tam jābūt pēc iespējas tuvāk apkaimes centram, kur lielākās plūsmas, vieglāk visiem sasniedzams. Bierīnos Pampāļu ielas galā pie Marupītes dabas parkā ir privāts sens īpašums, koka un mūra māja, kuru ir jāatjauno. Dzirdēts, ka īpašnieki būtu ar mieru atvēlēt pašvaldībai šādas funkcijas nodrošināšanai - apkaimes iedzīvotāju kopābūšanas vietai.
Ja kaut kur jābrauc ar sabiedrisko transportu, tad tas vairs nav kopienas, bet gan visas pilsētas centrs. Tad arī loģiski, ka tāds ir tikai viens un centrā, un loģiski, ka tad es noteikti nekad to neapmeklēšu, jo uz centru tādiem mērķiem jau tagad nedodos...

8. Vai, Jūsaprāt, var būt viens kopienas centrs vairākām apkaimēm?

9. Kurās Rīgas apkaimēs Jūs visbiežāk uzturaties (dzīvojat, strādājat, pavadāt brīvo laiku)?

10. Ja jums ir citi ierosinājumi, ieteikumi vai idejas:

Nejaukt apkaimes centru ar bērnu nodarbošanās vietām vai maznodrošināto zupas virtuvi.

Izskatīt iespēju kopienas centrā nodrošināt arī kultūras pasākumus. piemēram, Imantas kultūras un atpūtas centrs brīnišķīgi pilda kopienas centra funkcijas ar izstādēm, meistarklasēm, koncertiem, apvienojot sabiedrības izglītošanu, kultūras pasākumus. Ķengaragā šādas iespējas nav.

Noteikti jānodrošina drošību un kārtību iestādē.

Ēdināšana turpat telpās nodrošinātu apmeklētājus.

Jādomā par mikromobilitāti un 15 minūšu pilsētas konceptu, nevis lielu autostāvvietu.

Svarīga arī apzaļumošana.

Kopienas centrs ir cieši saistīts ar sociālo darbu.

Sociālā darba pārstāvji (Latvijas Sociālo Darbinieku Biedrība, Rīgas Stradiņa Universitāte, Latvijas Universitāte) ir kā resurss Kopienas centru izpētes/ izveides procesā.

Avotos lieliska vieta ir Koka Rīga, kur var gan pulcēties apkaimes iedzīvotāji, gan sniegt atbalstu apkaimes aktivitātēs.

Apkaimes centram jābūt viegli un ātri sasniedzamam, aptverošam tieši vienu apkaimi, jo tas saliedētu un satuvinātu iedzīvotājus ar līdzīgām interesēm, rosinātu iesaistīties apkaimes attīstībā.

Varētu būt sadarbība ar tuvākām apkaimēm arī kopēju pasākumu organizēšanā.

Juglā veiksmīgi darbojas bērnu Interesu centrs Auseklītis, bet pieaugušajiem un ģimenēm šādas vietas nav. Laukos šo funkciju pilda kultūras nami, bet pilsētā esam apdalīti, jo proporcionāli iedzīvotāju skaitam šāda pašvaldības atbalsta mums nav.

Rīgas problēma ir pārāk liels vispārīgums, trūkst tieši piesaistes mazajām apkaimēm - viss ir centralizēts. Ja ne centrā, tad viss notiek pārsvarā lielajos dzīvojamajos masīvos (Imanta, Ziemeļblāzma), bet, no Juglas ar sabiedrisko transportu ir grūti nokļūt.

Cik bieži iedzīvotāji ir gatavi braukt uz pilsētas otru pusi? Nepieciešams visās apkaimēs, arī Juglā. Jā ir VEF k/p, bet tā ir noslogota ar maksas pasākumiem un aptver kolektīvus no vairākām apkaimēm.

Nav sasaistes, pārāk vispārīgi. Mums ir arī brīnišķīga vieta ko attīstīt - Strazdumuiža-tur ir kultūras nams, āra teritorija, kur rīkot pasākumus. Varētu izveidot sadarbību ar viņiem.

Velnezera apkārtnē- vasaras pasākumiem. Kas notiks ar telpām? Vai pēc skolu apvienošanās nebūs brīvas palikušas, vai arī piemeklēt piemērotas telpas, kā piemēram, pretī Juglas vidusskolai, bibliotēka, sporta skola, bijušais Tallinas veikals varbūt...

Mežciemā nav nevienas kultūras iestādes, jauniešu centra vai kas tamlīdzīgs. Grūti būs atrast telpas, šķiet, ka varētu vakarus "ziedot" Rīgas Centrālās bibliotēkas Mežciema filiāle.

Koka Rīga centram Krāsotāju ielā 12 ir visi priekšnosacījumi un potenciāls, lai kļūtu par Grīziņkalna un Avotu apkaimes kopienu centru.

2 šāda veida priekšlikumi

Šobrīd par kopienas centriem jūs runājat tikai "ārpus RVC un AZ" izpratnē. Diemžēl Brasas apkaime neietilpst šajā "ārpus", tāpēc esam pamesti novārtā.

Ieteikumu un ideju daudz. Tikai tās apspriežamas kopīgi sanākot, jo tā būtu iespējams vairāk izrunāt

Kopienas centram noteikti nav jākļūst par izklaides, atpūtas u.tml. pasākumu vietu - tam katrā apkaimē var piemeklēt citas vietas.

Par 4. jautājumu - no vienas puses kopienas centram viennozīmīgi nebūtu jāpārklājas ne ar ko. Taču no otras puses tiek novērots, ka diemžēl mūsu valstī daudzas lietas netiek aptvertas pilnīgi vai ļauj piedalīties ļoti ierobežotam cilvēku skaitam. Ņemot vērā arī virzību uz klimatneitralitāti nevar izslēgt, ka kaut kādas lietas tomēr var tādā vai citā ziņā pārklāties. Aizpildīt "tukšās vietas" arī nebūtu īsti korekti, jo mērķi tomēr ir citi, ja virzīties uz "tukšo vietu" aizpildīšanu, tad pamatjēga tam visam var zust.

Attiecībā uz 5. jautājumu: nebija īsti skaidrs, kas tieši šajā gadījumā ir domāts ar "nodrošināšanu". Primāri - jānodrošina pašvaldībai (kaut vai sākot ar telpām), jo īpaši, ja mēs runājam par materiāli-tehnisko nodrošinājumu. Tai pat laikā, arī pašiem iedzīvotājiem un kopienā esošajām organizācijām (arī komercuzņēmumiem, kāpēc tikai biedrības un NVO?) būtu jāiesaistās centra darbībā, piemēram, ar ziedojumiem (grāmatas, datortehnika, izejmateriāli, zināšanu bāze utt.), savām aktivitātēm, u.c. Taču viennozīmīgi nedrīkst veidoties situācija, ka ierīkojot šādu centru pašvaldība pēc tam visu mat.-teh. nodrošināšanu uzvel tikai un vienīgi pašiem iedzīvotājiem (kaut vai, piemēram, padarot tāda centra apmeklēšanu par lielas maksas pakalpojumu, kas daudziem var būt finansiāli nepāvelkams slogs).

Apkaimes centram jābūt maksimāli tuvu. Apkaimē. Ekonomijas nolūkos šādu centru veidot ārpus apkaimes nav saprātīgi, jo cilvēkiem nav tik daudz laika, lai brauktu uz citu apkaimi ārpus sava darba laika, atņemot to ģimenei. Noslogojums ir pārāk liels. Tāpat arī, tā ir cita cilvēku kopiena ar citiem tai svarīgiem mērķiem. Piemēram man - ir dažas stundas starp darbu un miegu, kad es varu kaut ko paspēt sev, ģimenei, hobijiem, sabiedrībai. Un es ļoti izvērtēju nepieciešamību un rezultātu.
Kopienas centriem nevajag taisīt blueprintu. Katrai apkaimē tās potenciāls cits atkarībā no pašlaik esošajām aktualitātēm, aktivistiem, problēmām un iespējām. Kopienas centrs var būt kopienas dārzs un kopienas centrs var būt istaba, kur jauniešiem satikties un paslēpties no lietus. Tur, kur lielāks iedzīvotāju blīvums, varētu taisīt lielākas struktūras, dodot iespēju NVO vai sociāliem uzņēmumiem par pieejamu samaksu īrēt telpas un tikt sadzirdētiem.
Ļoti svarīgi ir, cik km iedzīvotājiem būs jāmēro līdz kopienas centram. Noteikti būtu jāapjautā apkaimes iedzīvotāji, kur viņi gribētu redzēt kopienas centru - visticamāk tas būtu saistīts ar apkaimes fizisko centru, kur turpat tuvumā pieejami ir arī citi pakalpojumi un transporta tīkls. Attiecīgi sabiedriskos kopienas centrus maksimāli jāorganizē tur, kur jau ir cilvēki, nevis ne tik viegli sasniedzamās nomalēs. Jāņem vērā nekustamo investīciju projekti apkaimē, skolu tuvums utml. Lielajās apkaimēs varētu izvērtēt izvietot vairākus kopienas centrus, izvērtējot tos pašus augstākminētos principus.
Pašvaldības funkcija ir izveidot noteikumus, atbalsta mehānismus, kurus tālāk biedrība vai atsevišķi kopienas aktīvi biedri var izmantot dažādu, konkrētā kopienā aktuālu ieceru realizācijai.
Jugla un Čiekurkalns varētu veidot vienu centru
Tai jābūt kā katras apkaimes sirdij, vietai kur sanākt aktīvistiem, viegli organizēt dažādus pasākumus, interešu tikšanās kā bērniem tā pieaugušajiem. Vērtīgi, ja klāt ir arī ārtelpa, labiekārtota pasēdēšanai, piknikiem, uguns kuriem, lai piemēram latviešu svētku tradīcijas piekoptu folkloras kopu pārstāvji. Vēlams, ka šai funkcijai tiek izmantota kāda nolaista, vēsturiskā ēka, to atjaunojot, sniedzot prieku par apkaimes kultūrvēstures sakopšanu. Jā šādas ēkas apkaimes centrā, bet privātīpašumā, ir vērts runāt ar īpašnieku par pārņemšanu, maiņu, kompensāciju. Jo ļoti būtiski, lai ir tuvu apkaimes centram, ērtā, viegli sasniedzamā (kājām, velo) vietā pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam. Tādējādi vēlams sakrist ar Apkaimju centra plānā definēto apkaimes centru.
Precizēt, ko jūs domājat ar "apkaimju centrs". Jo taisīt organizāciju uz organizācijas var būt pa traku. Iespējams šo var apvienot ar apkaimju koordinātoru organizācijām.
Kopienas centra nosaukums jau nosaka, ka tas ir kādai kopienai. Kopiena var būt pēc ģeogrāfiskā iedalījuma (apkaime, pilsēta, novads), pēc interešu iedalījuma (dziedātāji, dejotāji, sportisti, kopīgu interešu nodarbes). Var būt abi kopā. Kopienas centram vajadzētu būt pašvaldības īpašumam, kuru apsaimnieko pašvaldība, ir pašvaldības apstiprināts pārvaldnieks (dežurants, kontaktpersona), kura pieskata kopienas centru ikdienā. Cilvēks, kas atslēdz durvis, izslēdz gaismu, izslauka grīdu, uztur kopienas centra telpu noslogojuma kalendāru, lai nepārklājas pasākumi, kuri viens otram var traucēt. Tā var būt vieta, kur tiek glabāts inventārs regulāriem pulciņiem, sporta aktivitātēm, Jaunsardzei un citiem. Taču ar šādu regulāru pasākumu organizētājiem ir jābūt līgumam, jo pretējā gadījumā kāda interese var pārņemt, izspiest citus centra izmantotājus. Tai jābūt vietai, kur ir apskaņošanas aparatūra, elektronisks displejs(TV), kurā var rādīt prezentācijas, noturēt sanāksmes, vadīt seminārus, kursus, lekcijas u.c. Vairāku apkaimju biedrība parasti satiekas kādā kafejnīcā, kas nav īpaši ērti, sevišķi, ja

piegalās daudz dalībnieku. Piemēram Bierīņu apkaimē Codes ielā 47, 49, 51 ir privātīpašums, kuram ir arhitektoniska vērtība, sliktā stāvoklī, un īpašniece būtu gatava pārdot. Ja šādu īpašumu iegādātos un savestu kārtībā pašvaldība, tad tam pieaugtu tirgus vērtība, uzlabotos pilsētvides kvalitāte, sakopta apkārtnē, tas varētu tikt izmantots kopienas interesēm. Un nav jāieciņlējas tikai uz vienu kopienu, jo pasākumus, aktivitātes, kas tiek organizētas pārsvarā drīkst apmeklēt cilvēki bez ģeogrāfiskā ierobežojuma - koncerti, brīvdabas teātra izrādes, sporta sacensības, mākslinieku plenēri, talkas, bērnu pulciņi, stāstu vakari, semināri utt. Pie kam, kopienas centra telpas visdrīzāk ir jāiznomā par simbolisku maksu, kas nosedz vismaz komunālos pakalpojumus (ūdens, elektrība, kanalizācija, atkritumi, internets). Kopienas centru nedrīkst balstīt uz to, ka apkaimes biedrības par to rūpēsies. Biedrība sastāv no cilvēkiem, kas saslimst, mirst, apprecas, rodas citas intereses, pārceļas uz dzīvi citur. Attiecīgi, kāds entuziasts uz īsu brīdi bez maksas, brīvajā laikā var uzņemties vadīt, taču tas nav stāsts par stabilu sistēmu. Atbildīgajai personai jābūt algotai, no kuras var prasīt kārtību un atbildību. Entuziasti var kalpot par palīgiem, atbalstu pašvaldības algotai personai. Entuziasti var organizēt talkas, lai sakoptu apkārtni. Entuziasti var rakstīt projektus, lai investētu kopienas centrā, veiktu saskaņotus uzlabojumus, labiekārtotu, kas viss tiek saskaņots ar pašvaldības deleģēto kopienas centra atbildīgo. Pie kam, kopienas centra atbildīgais palīdz ar administratīvo atbalstu kopienas centra projektu virzībā. Kopienas centrā ikdienā var būt gaumīga, patīkama, stilīga vide, kur par nelielu samaksu var izmantot darba vidi, vietu studentiem, jauniešiem, vecākiem, kuri vēlas "aizmukt" no mājām, lai klusumā pastrādātu ar savu datoru, vieta, kur satikties cilvēkiem kaut darba darīšanās, ir apspriežu telpa, kurā netraucēti vaikt darba sarunas. Kopienas centram jābūt atvērtam katru darba dienu, lai tas varētu kaut daļēji atmaksāties. Ja laika gaitā kopienas centrs gūst popularitāti, attīstās, tad ir jāļauj iespēja uzņēmējiem uztaisīt kafejnīcu, kas apkalpo kopienas centra apmeklētājus, taču kafejnīcas bizness nedrīkstētu būt tas, kas kļūst par galveno kopienas centra īrnieku. Ja kafejnīca ir pelnoša, pašpietiekama, tad tās īpašniekam var deleģēt apsaimniekotāja funkcijas kaut daļējā apjomā, lai pašvaldībai kopienas centrs izmaksā mazāk.

vispirms lai Rīga nodemonstrē, ka prot saimnieciski strādāt, bez naudas pazušanas un birokrātijas

Apkaimes centrs ir vitāli nepieciešams, īpaši tajās apkaimēs, kurās nav pašvaldībām piederošas telpas, kas var tikt nodotas sabiedrības rīcībā.